

Λύσεις των θεμάτων
22/04/2013

Προσομοίωση 1 Πανελαδικών Εξετάσεων 2013 στα «Μαθηματικά και
Στοιχεία Στατιστικής» Γ' ΓΕ.Λ και ΕΠΑ.Λ. (Β Ομάδα)

ΘΕΜΑ Α

A 1. Θεωρία, απόδειξη σελ.151 του σχολικού βιβλίου.

A 2. Θεωρία, ορισμός σελ.87 του σχολικού βιβλίου.

A 3. Θεωρία, ορισμοί σελ. 140 του σχολικού βιβλίου.

A 4.

α) Σ

β) Λ

γ) Λ

δ) Σ

ε) Λ

ΘΕΜΑ Β

B 1. Για να είναι η f συνεχής στο σημείο $x_0 = 1$ θα πρέπει να ισχύει: $\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = f(1)$.

Έχουμε:

$$\lim_{x \rightarrow 1} f(x) = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{e^x(3x^3 + 2x^2 - 3x - 2)}{x^2 - 1} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{e^x(x-1)(3x^2 + 5x + 2)}{(x-1)(x+1)} = \lim_{x \rightarrow 1} \frac{e^x(3x^2 + 5x + 2)}{x+1} = 5e = f(1)$$

και άρα η f είναι συνεχής στο σημείο $x_0=1$.

Τώρα για το κ έχουμε: Αφού η f είναι συνεχής στο σημείο $x_1 = -1$ θα ισχύει ότι: $\lim_{x \rightarrow -1} f(x) = f(-1)$

Έχουμε:

$$\lim_{x \rightarrow -1} f(x) = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{e^x(3x^3 + 2x^2 - 3x - 2)}{x^2 - 1} = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{e^x(x+1)(3x^2 - x - 2)}{(x-1)(x+1)} = \lim_{x \rightarrow -1} \frac{e^x(3x^2 - x - 2)}{x-1} = -e^{-1} = f(-1) = \kappa e^{-1}$$

άρα $\kappa = -1$

B 2.

Για $x \neq \pm 1$ η f γράφεται $f(x) = \frac{e^x(x+1)(x-1)(3x+2)}{(x-1)(x+1)} = e^x(3x+2)$. Η f είναι παραγωγίσιμη για

$x \neq 1, x \neq -1$ με $f'(x) = e^x(3x+5), x \neq 1, x \neq -1$. Έχουμε διαδοχικά: $f'(x) = 0 \Leftrightarrow x = -\frac{5}{3}$ και

Για $x < -\frac{5}{3}$ η $f'(x) < 0$ και άρα η f είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα $(-\infty, -\frac{5}{3})$

Για $-\frac{5}{3} < x < -1$ η $f'(x) > 0$ και άρα η f είναι γνησίως αύξουσα στο διάστημα $[-\frac{5}{3}, -1)$

Για $x > -1$ η $f'(x) > 0$ και άρα η f είναι γνησίως αύξουσα στο διάστημα $(-1, \infty)$

(Μπορούμε να κατασκευάσουμε και πίνακα μεταβολών για το μπρόσημο της f').

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η f έχει ακρότατο (ελάχιστο) στο σημείο $x = -\frac{5}{3}$

το $f(-\frac{5}{3}) = -3e^{-\frac{5}{3}} = -\frac{3}{\sqrt[3]{e^5}}$. Άρα. $f(x) \geq -\frac{3}{\sqrt[3]{e^5}}, x \neq 1, x \neq -1$. Η τελευταία σχέση ισχύει και για

$x_0 = 1$ αφού προφανώς $f(1) = 5e > -\frac{3}{\sqrt[3]{e^5}}$.

B 3.

Έχουμε: $f'(x) = e^x(3x+5), x \neq 1, x \neq -1$

$$f''(x) = e^x(3x+8), x \neq 1, x \neq -1$$

Τώρα έχουμε: $f''(x) - 2f'(x) + f(x) = e^x(3x+8 - 6x - 10 + 3x+2) = 0, x \neq 1, x \neq -1$

B 4. Η εξίσωση της εφαπτομένης της γραφικής παράστασης της f στο

σημείο $A(-2, f(-2)), f(-2) = -4e^{-2}$ είναι της μορφής
$$\begin{aligned} y &= \lambda x + \beta, \lambda = f'(-2) = -e^{-2} \\ y &= -e^{-2}x + \beta \end{aligned}$$

Επειδή η εφαπτομένη πρέπει να διέρχεται από το A έχουμε:
$$\begin{aligned} -4e^{-2} &= 2e^{-2} + \beta \\ \beta &= -6e^{-2} \end{aligned}$$
 και άρα η ζητούμενη

εξίσωση της εφαπτομένης στο A είναι: $y = -e^{-2}x - 6e^{-2}$

ΘΕΜΑ Γ**Γ.1**

Έχουμε ότι: $P(A) = \frac{7}{10}$. Αν τα A και B είναι ασυμβίβαστα τότε $A \cap B = \emptyset$ και έτσι θα έχουμε:
 $P(B) = \frac{4}{10}$ $P(A \cap B) = 0$

$P(A \cup B) = P(A) + P(B) - P(A \cap B) = \frac{7}{10} + \frac{4}{10} - P(A \cap B) = \frac{11}{10} > 1$ που είναι αδύνατο
 αφού $0 \leq P(A \cup B) \leq 1$. Άρα τα A και B **δεν** είναι ασυμβίβαστα.

Γ 2. Επειδή ισχύει ότι : $A - B \subseteq A$ θα έχουμε $P(A - B) \leq P(A)$ ή $P(A - B) \leq \frac{7}{10}$. Αρκεί να αποδείξουμε ότι: $P(A - B) \geq 0,3 \Leftrightarrow P(A) - P(A \cap B) \geq 0,3 \Leftrightarrow P(A \cap B) \leq 0,4$. Η τελευταία σχέση είναι αληθής αφού : $A \cap B \subseteq B$ και άρα $P(A \cap B) \leq P(B) = 0,4$

Γ 3. Έχουμε $P(A) - P(A \cap B) = 0,45 \Leftrightarrow P(A \cap B) = 0,25$.

Ζητούμε την πιθανότητα του ενδεχομένου $\Gamma = (A - B) \cup (B - A)$ με $(A - B) \cap (B - A) = \emptyset$ (ασυμβίβαστα Γιατί;).

Άρα από τον απλό προσθετικό νόμο θα έχουμε:

$$P(\Gamma) = P(A - B) + P(B - A) = P(A - B) + P(B) - P(A \cap B) = 0,45 + 0,4 - 0,25 = 0,6$$

Για το ενδεχόμενο Δ έχουμε:

$$P(\Delta) = P(A \cup B)' = 1 - P(A \cup B) = 1 - P(A) - P(B) + P(A \cap B) = 1 - 0,7 - 0,4 + 0,25 = 0,15$$

Γ 4. Έχουμε τις παρακάτω ισοδυναμίες:

$$P(A \cap B') + P(B \cap A') + P(A \cap B) \geq 0,7 \Leftrightarrow P(A - B) + P(B - A) + P(A \cap B) \geq P(A) \Leftrightarrow$$

$P(A) - P(A \cap B) + P(B) - P(A \cap B) + P(A \cap B) \geq P(A) \Leftrightarrow P(A \cap B) \leq P(B)$. Η τελευταία σχέση είναι αληθής αφού $A \cap B \subseteq B$ και άρα $P(A \cap B) \leq P(B)$

Σχόλιο: Εδώ μπορούμε να υπολογίσουμε όλες τις πιθανότητες του α' μέλους και να καταλήξουμε στην ανισότητα.

ΘΕΜΑ Δ

Δ 1.

Αφού η εφαπτομένη της γραφικής παράστασης της g στο σημείο K είναι // στον άξονα x' x θα έχουμε ότι: $g'(2s) = 0$.

Η g είναι παραγωγίσιμη στο \mathbb{R} (πολυωνυμική) με $g'(x) = x^2 + 2s(2\bar{x} - 20s)$, $x \in \mathbb{R}$ και

$$g'(2s) = 4s^2 - 2s(2\bar{x} - 20s) = 0 \Leftrightarrow 2s(2\bar{x} - 18s) = 0 \Leftrightarrow 2\bar{x} = 18s \quad (s > 0) \text{ ή } \frac{s}{|\bar{x}|} = \frac{1}{9} > \frac{1}{10} \text{ και άρα το}$$

δείγμα **δεν** είναι ομοιογενές.

Δ 2.

Από το Δ 1 ερώτημα έχουμε ότι $\bar{x} = 9s$ και αφού η γραφική παράσταση της g διέρχεται από το σημείο Λ , θα έχουμε διαδοχικά :

$$g(s) = -\frac{11}{3}$$

$$\frac{s^3}{3} - 4s^3 = -\frac{11}{3}$$

$$s^3 = 1$$

$$s = 1$$

και άρα $\bar{x} = 9$

Δ 3.

ι) Αν θεωρήσουμε Y την τυχαία μεταβλητή που προκύπτει από την πρόσθεση του αριθμού $a > 0$ στις τιμές της τυχαίας μεταβλητής X και $y_i = x_i + a, i = 1, 2, \dots, n$ είναι οι νέες τιμές της Y τότε, από

γνωστή εφαρμογή του σχολικού βιβλίου, θα έχουμε ότι:

$$\bar{y} = \bar{x} + a = 9 + a, \bar{y} > 0$$
$$s_y = s_x = 1$$

και άρα θα έχουμε $CV_y = \frac{s_y}{\bar{y}} = \frac{1}{9+a} \leq \frac{1}{10} \Leftrightarrow a \geq 1$. Έτσι, η μικρότερη δυνατή τιμή του a είναι 1.

ιι) Είναι $g(3) + 5 = 2$. Αν θεωρήσουμε Z την τυχαία μεταβλητή που προκύπτει από τον πολλαπλασιασμό των τιμών της τυχαίας μεταβλητής Y με το 2 δηλαδή $z_i = 2y_i, i = 1, 2, \dots, n$ θα έχουμε (πάλι από την γνωστή εφαρμογή στη σελ.99 του σχολικού βιβλίου) και αφού $\bar{y} = 10, s = 1$ ότι:

$$\bar{z} = 2\bar{y} = 20 (a = 1)$$

$$s_z = 2s_y = 2$$

Τότε ο $CV_z = \frac{s_z}{\bar{z}} = \frac{1}{10}$ Η διαφορά $CV_x - CV_z = \frac{1}{90} \approx 1,11\%$ και $\frac{1}{\frac{90}{CV_x}} = \frac{1}{10}$ ή -10% είναι η % ποσοστιαία μεταβολή του συντελεστή μεταβολής σε σχέση με τον αρχικό συντελεστή μεταβολής του ερωτήματος Δ 2.

Δ 4.

Αφού $\bar{x} = 9, s = 1$ ζητούμε την πιθανότητα η παρατήρηση που επιλέξαμε να ανήκει στο διάστημα $(\bar{x} - 2s, \bar{x} + s) = (7, 10) = (\bar{x} - 2s, \bar{x}) \cup (\bar{x}, \bar{x} + s)$. Επειδή θεωρούμε ότι η κατανομή των παρατηρήσεων είναι περίπου κανονική το προηγούμενο διάστημα αντιστοιχεί στο %:

$$\frac{95}{2} + \frac{68}{2} = \frac{163}{2} = 81,5\% \text{ .Άρα η ζητούμενη πιθανότητα είναι } 0,815.$$

Καραγιάννης Ιωάννης
Σχολικός Σύμβουλος ΠΕ03
Ν. Δωδεκανήσου